

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

RAW4RES

ΚΟΙΝΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ Α1.2

Καλές πρακτικές διακυβέρνησης για την εξισορρόπηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της αλυσίδας διαχείρισης των κρίσιμων πρώτων υλών.

Αργυρόπουλος Νικόλαος
Δήμος Κοζάνης
nargiropoulos@cityofkozani.gov.gr

Επισκόπηση Δράσης

Διάρκεια

2^ο - 3^ο Εξάμηνο: Ιανουάριος '24– Ιούλιος 2024

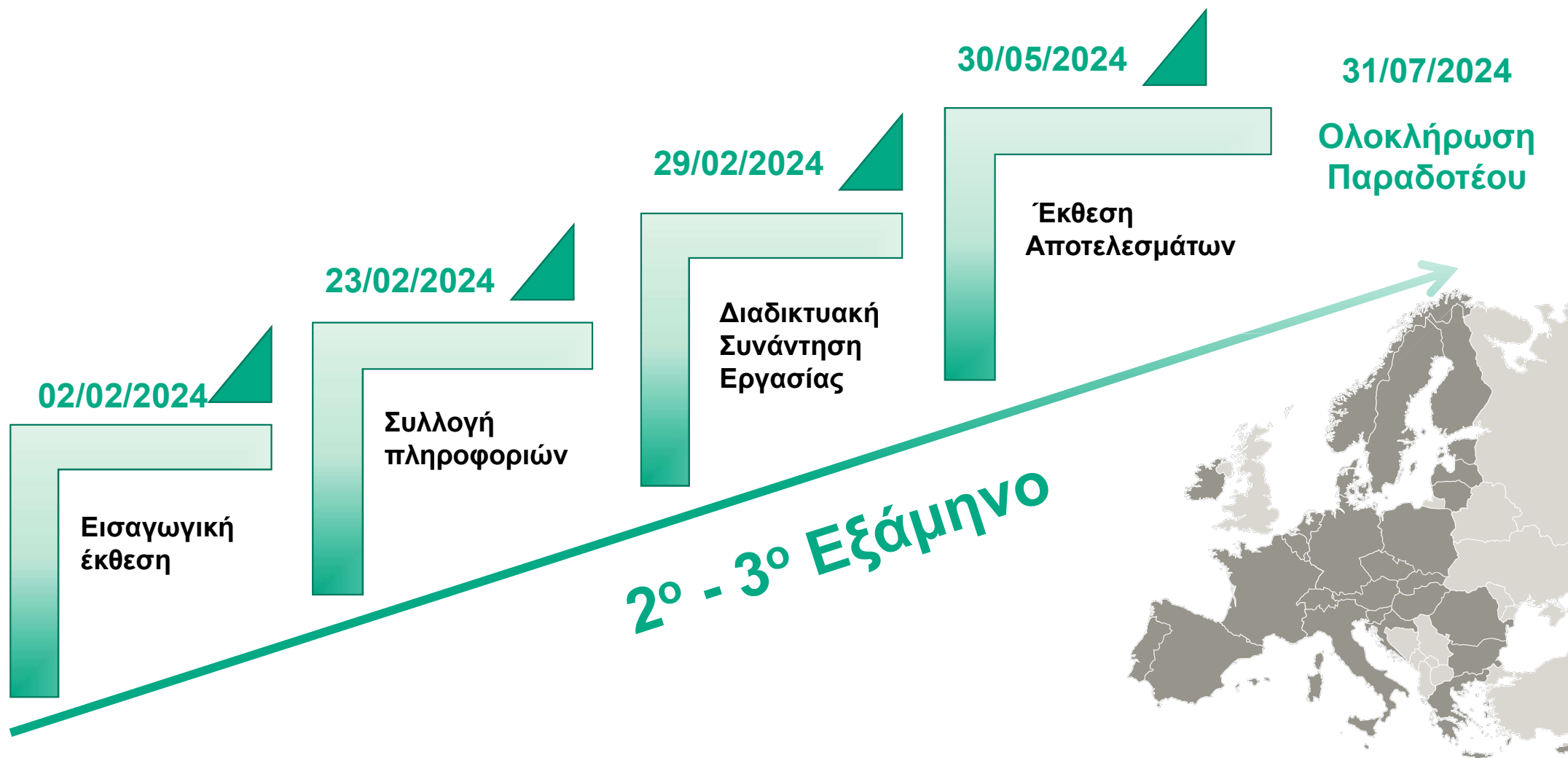
Υπεύθυνος Εταίρος

Δήμος Κοζάνης

Στόχοι Δράσης

- ✓ Η αξιολόγηση του βαθμού της ενεργής συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων και στην αλληλεπίδραση με τις δραστηριότητες που αφορούν την εξόρυξη, την επεξεργασία και την ανακύκλωση πρώτων υλών .
- ✓ Η καταγραφή και αξιολόγηση καλών πρακτικών που εφαρμόζονται με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών και συλλόγων τους στην αλυσίδα διαχείρισης των πρώτων υλών, από την εξόρυξη, την επεξεργασία, τη χωριστή συλλογή και ανακύκλωση.

Βήματα Υλοποίησης Δράσης

Εισαγωγική Έκθεση

Η **εισαγωγική έκθεση** παρείχε στους εταίρους:

- ✓ το **θεματικό υπόβαθρο** ώστε οι συμμετέχοντες να εξοικειωθούν με τα θέματα που θα συζητηθούν
- ✓ **οδηγίες** για την επιτυχή υλοποίηση της κοινή θεματικής ανάλυσης

Ειδικότερα αναφερόταν:

- ✓ στη σημαντικότητα της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών στις διαδικασίες που αφορούν στη λειτουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην περιοχή τους
- ✓ παρουσιάστηκαν οι διάφορες προσεγγίσεις για την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών

Εισαγωγική Έκθεση

Ενεργή συμμετοχή των πολιτών

Σημαντικό εργαλείο

- οικοδόμησης σχέσεων εμπιστοσύνης
- συνθηκών εποικοδομητικού διαλόγου

Τι πετυχαίνουμε;

- μεγαλύτερη διαύγεια στις διαδικασίες αδειοδότησης και λειτουργίας
- ενισχύεται το αίσθημα ευθύνης στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων
- προάγεται η ανοιχτή επικοινωνία
- αντιμετωπίζονται οι ανησυχίες του κοινού αποτελεσματικότερα
- προωθείται μια βιώσιμη σχέση μεταξύ βιομηχανίας και τοπικής κοινωνίας

Ανοικτός
Διάλογος

Προσεγγίσεις
ενίσχυσης ενεργούς
συμμετοχής πολιτών

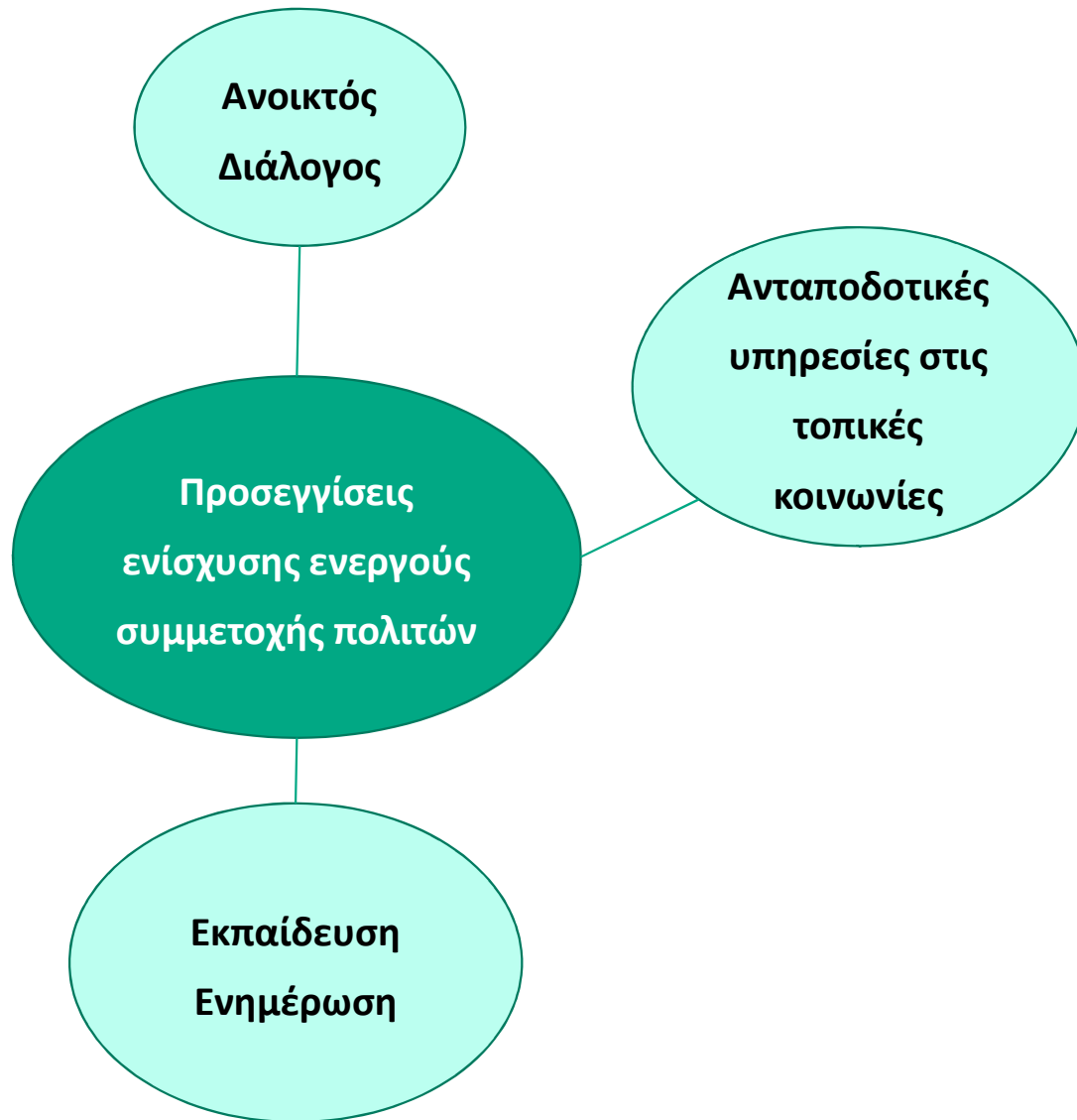
- ✧ Ευκαιρία στους πολίτες να εκφράσουν τις ανησυχίες τους
- ✧ Λύσεις κοινά αποδεκτές ➡ βελτιώσεις στο σχεδιασμό + υλοποίηση
- ✧ **Εργαλεία:** - Δημόσιες συνεδριάσεις
- Ειδικό διαδικτυακό χώρο διαβούλευσης

- ✧ **Ιδιαίτερα σημαντικά:**
 - ✓ Διαδικασίες ανατροφοδότησης
 - ✓ Τακτικής αξιολόγηση της επικοινωνιακής στρατηγικής

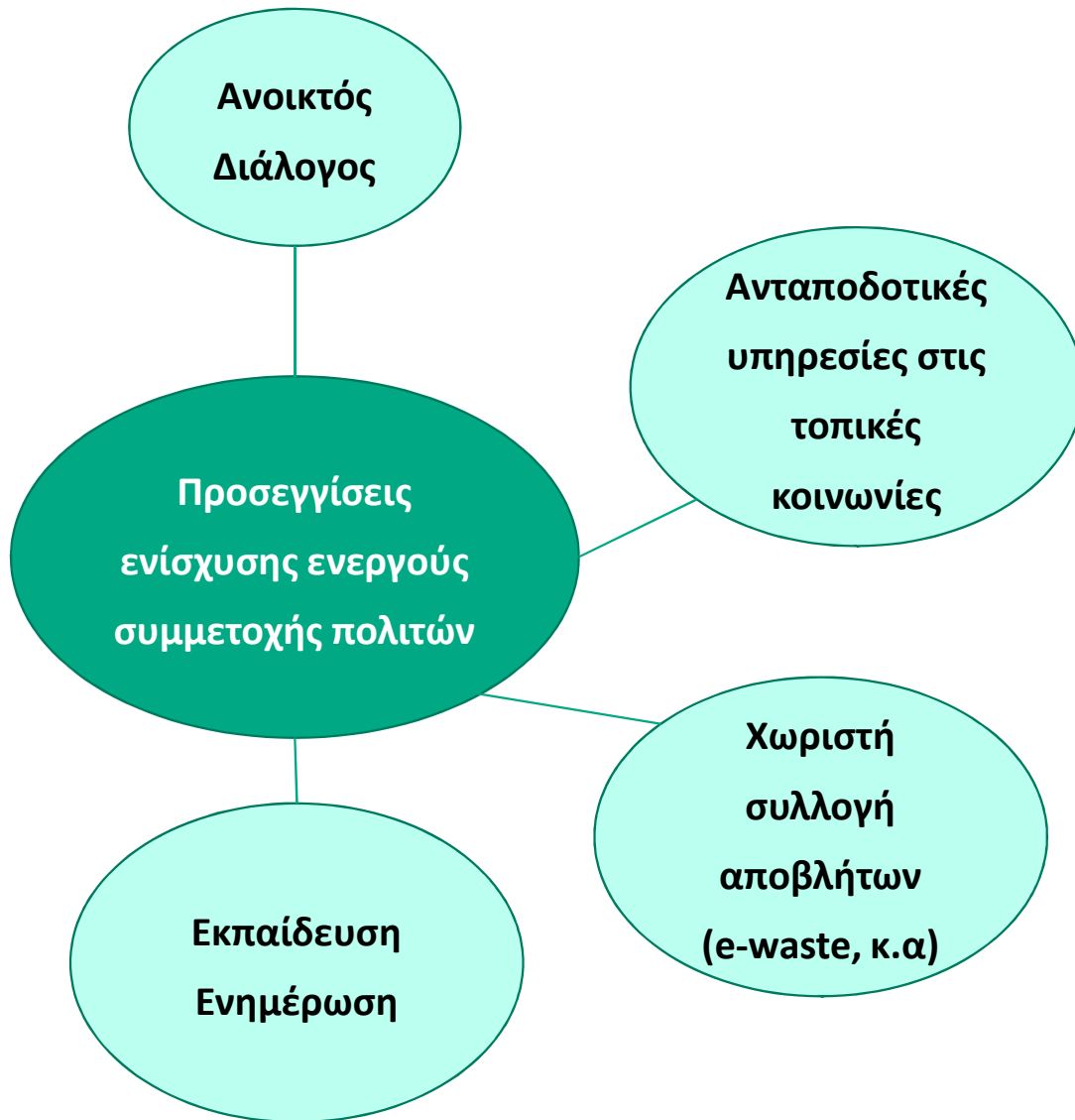
✧ **Τεχνική υποστήριξη και καθοδήγηση πολιτών** σε θέματα:

- αειφόρου χρήσης πρώτων υλών,
- προστασία και διατήρηση ποιότητας περιβάλλοντος
- διαθέσιμα εργαλεία συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και παρακολούθησης των δραστηριοτήτων.

Εργαλεία που χρησιμοποιούνται:

- ✓ Χρηματοδότηση έργων
- ✓ Δημιουργία ειδικών ταμείων
- ✓ Ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα
- ✓ Προτεραιότητα του τοπικού πληθυσμού στην εργασία

- ✧ Ενημέρωση αναγκαιότητας συμμετοχής
- ✧ Καλλιέργεια αισθήματος ατομικής ευθύνης
- ✧ Διευκόλυνση ανακύκλωσης και μείωσης εξάρτησης από την εξόρυξη πρώτων υλών

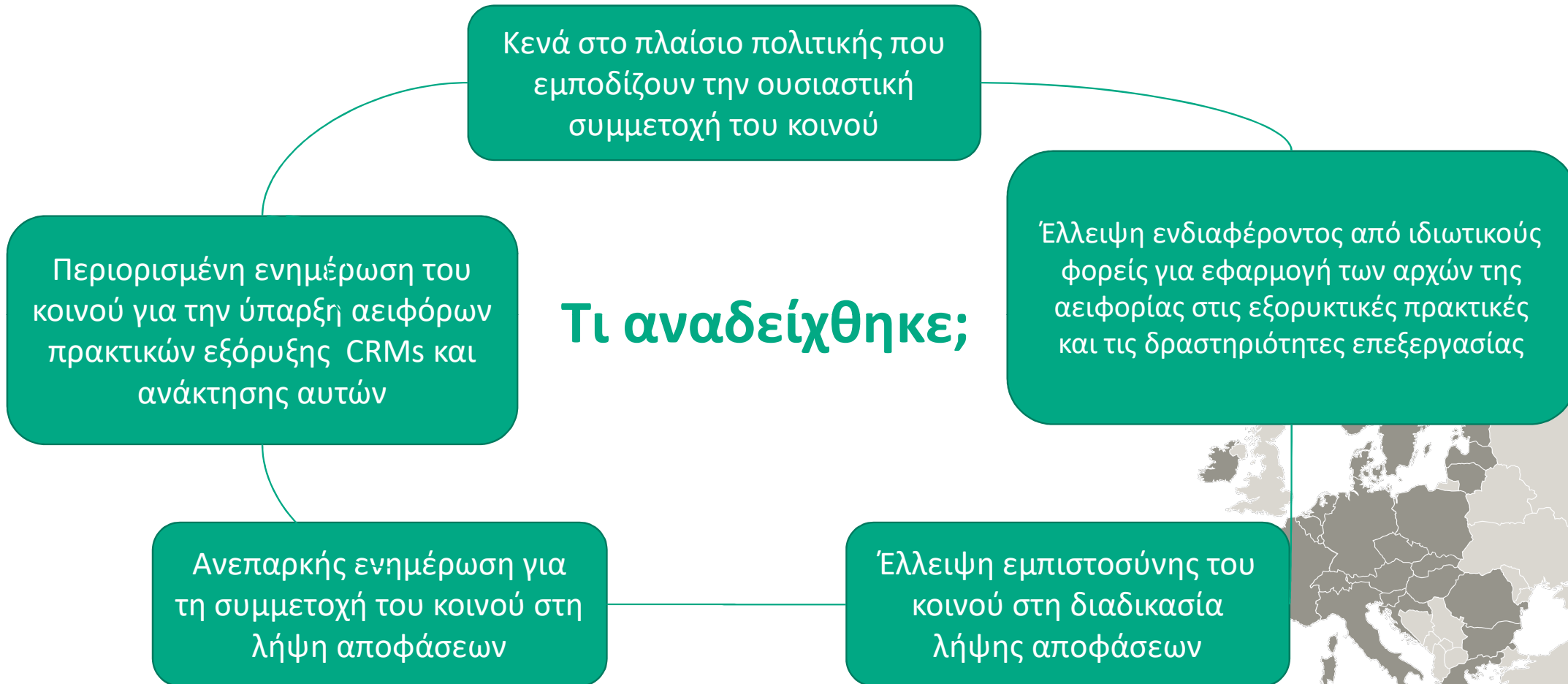
Μεθοδολογία Υλοποίησης

Δύο (2) ερωτηματολόγια για τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων από την περιοχή του κάθε εταίρου

Ερωτηματολόγιο
αξιολόγησης του βαθμού της
ενεργούς συμμετοχής των
πολιτών

Ερωτηματολόγιο
εντοπισμού καλών πρακτικών

Αποτελέσματα πρώτου ερωτηματολογίου

Παράγοντες Δημόσιας Αντιπαράθεσης στις περιοχές δράσης

Κοινωνικοί Παράγοντες:

- Μετατόπιση Κοινοτήτων
- Απώλεια Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Περιβαλλοντικοί Παράγοντες:

- Διαταραχή της τοπικής χλωρίδας και πανίδας
- Μόλυνση Τοπικών Πηγών Νερού
- Υποβάθμιση φυσικών τοπίων
- Ατμοσφαιρική Ρύπανση και οσμές

Οικονομικοί Παράγοντες/Διακυβέρνηση:

- Υποβάθμιση της αξίας της ιδιοκτησίας
- Αρνητικές Επιπτώσεις στις οικονομικές δραστηριότητες

Διακυβέρνηση:

- Διαφάνεια Διαδικασιών

Καλές Πρακτικές

Εντοπίστηκαν 14 Καλές Πρακτικές από τους εταίρους και εμπλεκόμενους φορείς:

- Εταιρείες Ιδιωτικού Τομέα
- Τοπικές/Περιφερειακές/Εθνικές Αρχές
- Κοινότητα
- ΜΚΟ
- Πανεπιστήμια

Καλές Πρακτικές

Βασικά Χαρακτηριστικά επιτυχίας των Καλών Πρακτικών που εντοπίστηκαν :

- 38% διαφάνεια
- 21% έγκαιρη συμμετοχή
- 7% συμμετοχικότητα
- 7% αποτελεσματική συζήτηση και συνειδητοποίηση των τοπικών αναγκών
- 4% προκαθορισμένοι ρόλοι και χρονοδιαγράμματα
- 4% συμμετοχή πολλών εμπλεκόμενων φορέων
- 4% εύκολη πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες
- 3% μεγάλες επενδύσεις
- 3% εύκολη εφαρμογή
- 3% ανταποκρινόμενοι μηχανισμοί ανάδρασης
- 3% στρατηγικές εμπλεκόμενων φορέων
- 3% ανάπτυξη δυναμικότητας

Είδος Καλής Πρακτικής

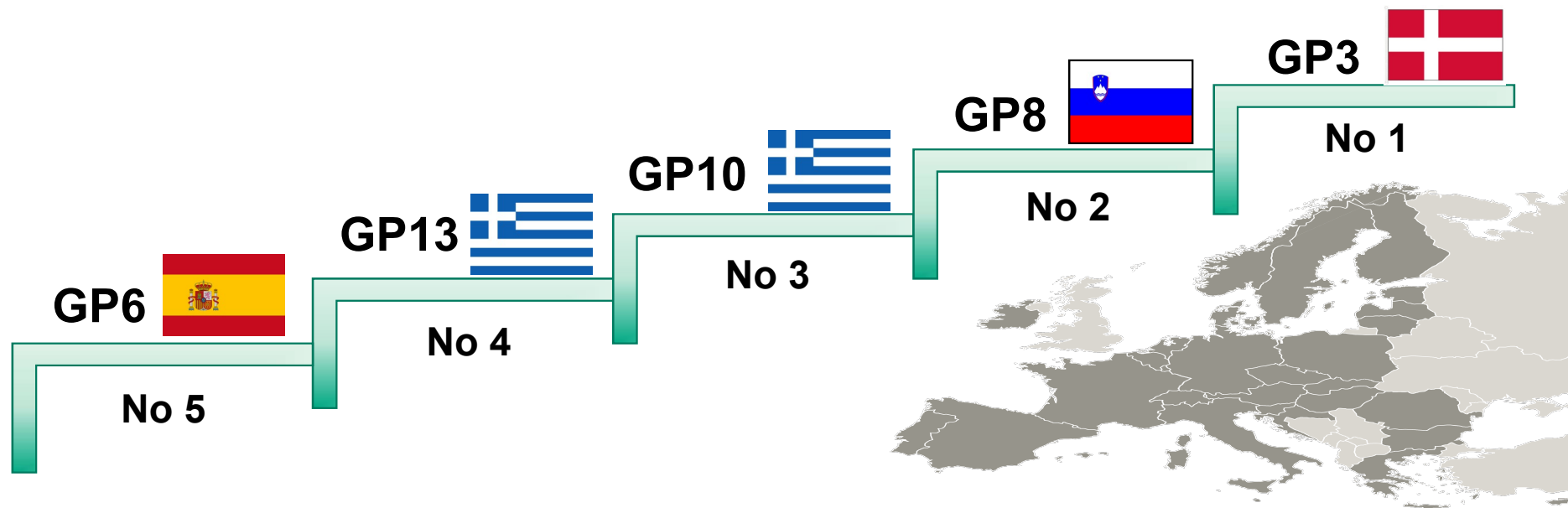

Αξιολόγηση Καλών Πρακτικών

Κάθε καλή πρακτική υποβλήθηκε σε αξιολόγηση σχετικά με τα εξής κριτήρια:

- ❑ αποτελεσματικότητα
- ❑ πιθανό αντίκτυπό της στις δραστηριότητες εξόρυξης και επεξεργασίας πρώτων υλών
- ❑ μεταβιβασιμότητα των καλών πρακτικών στις περιοχές των εταίρων
- ❑ ευθυγράμμιση με τις οδηγίες που περιγράφονται στις «Ευρωπαϊκές Αρχές για βιώσιμες πρώτες ύλες».

ΟΙ
ΠΕΝΤΕ
ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ
ΚΑΛΕΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

GP6

Μεταλλευτικό Έργο εξόρυξης Las Navas , FUNDECYT-PCTEX, Ισπανία

SLIDE 18

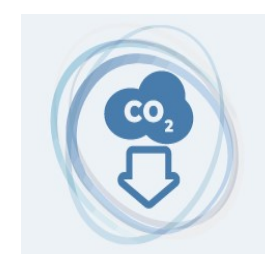
No5

ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

- ❑ Έργο εξόρυξης λιθίου, εταιρεία Lithium Iberia
- ❑ Ενοποίηση εργοστασίου μπαταριών λιθίου στο Badajoz και ενός "gigafactory" μπαταριών λιθίου στο Navalmoral de la Mata
- ❑ Περιοχή Cañaveral, Caceres,
- ❑ Διάρκεια 30 χρόνια, τα 24 θα είναι υπόγεια
- ❑ Απασχόληση 460 εργαζομένων
- ❑ Αναμενόμενος μέσος ρυθμός παραγωγής θα είναι 1,2 εκατομμύρια τόνοι λιθίου/έτος
- ❑ Τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από το έργο θα επιστρέφουν πίσω στην περιοχή

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ:

- ❑ Διαφάνεια
- ❑ Περιβαλλοντική βιωσιμότητα
- ❑ Ανοιχτή επικοινωνία με τις τοπικές κοινότητες και τους εμπλεκόμενους φορείς
- ❑ Δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης
- ❑ Αντιμετώπιση ανησυχιών
- ❑ Υγεία και Εκπαίδευση
- ❑ Οφέλη Τοπικής Κοινωνίας

GP6

Μεταλλευτικό Έργο εξόρυξης Las Navas , FUNDECYT-PCTEX, Ισπανία

SLIDE 19

No5

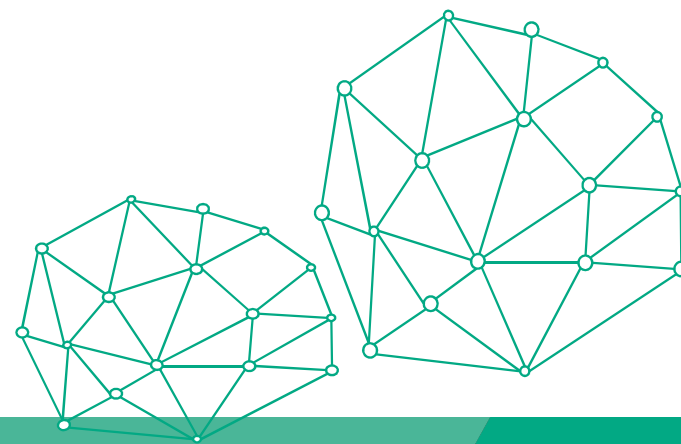

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ:

- Υιοθέτηση Αρχών Green Mining 4.0
- Ενίσχυση αποδοτικότητα
- Ελαχιστοποίηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών
- Προηγμένα συστήματα διαχείρισης υγείας
- Δέσμευση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ:

- Τοπικές συγκρούσεις σε γειτονικές περιοχές
- Διαφωνίες για τις μεθόδους εξόρυξης

GP13

Πρόγραμμα Επιβράβευσης Σχολείων για συλλογή μπαταριών – MunKoz, Ελλάδα

SLIDE 20

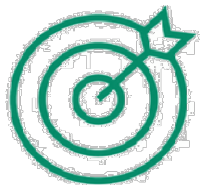
No4

Εταιρεία: AFIS Waste Management

- Εφαρμόζει πρόγραμμα κινήτρων για την ανακύκλωση στα σχολεία στην Ελλάδα
- Ενθάρρυνση μαθητών να συλλέγουν στοχευόμενο βάρος μπαταριών καθ' ολη τη διάρκεια σχολικού έτους
- Ανταμείβει το σχολείο με την μεγαλύτερη συγκεντρωμένη ποσότητα

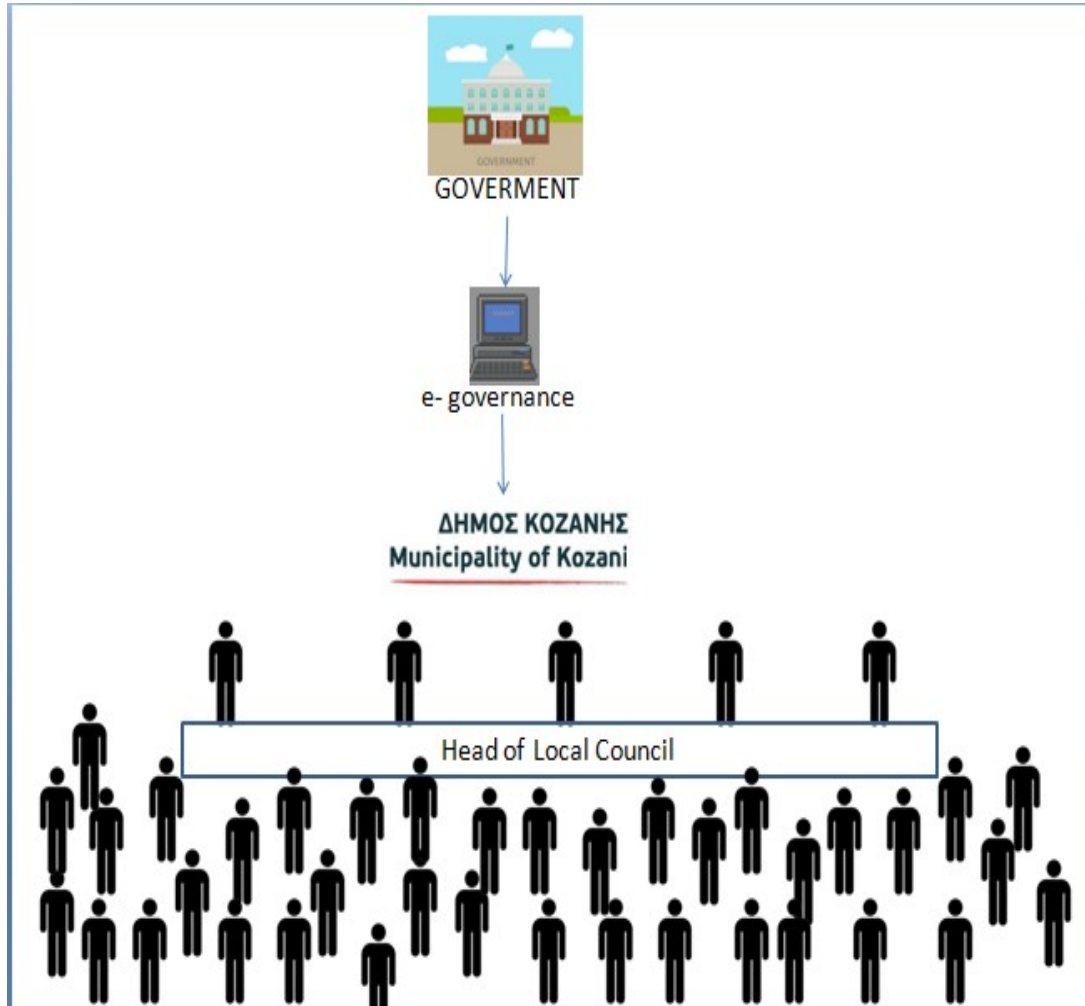

Στόχος

- Ενίσχυση ποσοστών ανακύκλωσης μπαταριών
- Εκπαιδεύσει τους μαθητές σχετικά με την ανακύκλωση και την προστασία του περιβάλλοντος
- Παρακινήσει τη συμμετοχή μέσω ανταμοιβής
- Μείωση εκπομπών CO₂

✓ **ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΗΚΑΝ**
μέσω ενός ολοκληρωμένου ιστότοπου παρέχοντας πληροφορίες και πόρους σχετικά με το πρόγραμμα & επικοινωνία απευθείας με τα σχολεία για υποστήριξη και καθοδήγηση.

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Δήμος Κοζάνης + Τοπική Κοινότητα

Για τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις από διάφορες δραστηριότητες, τρέχουσες ή και προγραμματισμένες, στην ευρύτερη περιοχή.

Ανοιχτές συνεδριάσεις του Δημοτικού

Συμβουλίου

- Εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας
- Ενδιαφερόμενοι πολίτες

- εκφράζουν τις απόψεις τους
- ανταλλάσσουν πληροφορίες

ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝΟΝΤΑΙ

ΠΛΗΡΩΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των πολιτών
- Ενεργός συμμετοχή στον δημόσιο διάλογο
- Ενδυνάμωση της τοπικής κοινότητας
- Προστασία του τοπικού περιβάλλοντος
- Πραγματοποίηση οικονομικών και περιβαλλοντικών οφελών

GP8

LIFE Turn to e-circular ,BSC Kranj, Σλοβενία

SLIDE 23

No2

Μείωση ηλεκτρονικών αποβλήτων προωθώντας την παράταση διάρκειας ζωής των συσκευών, μέσω της συμμετοχής της κοινότητας στην επαναχρησιμοποίηση λειτουργικών συσκευών

ΣΤΟΧΟΣ

- διατήρηση των φυσικών πόρων
- μείωση της κατανάλωσης ενέργειας
- μείωση των εκπομπών CO₂ που σχετίζονται με εξόρυξης

Αποτελέσματα Πιλοτικής Περιόδου

Συλλέχθηκαν 21 τόνοι λειτουργικών συσκευών
μέσω 64 γωνιών επαναχρησιμοποίησης,
με το 24% να επανεισαχθεί με επιτυχία στην αγορά

GP8

LIFE Turn to e-circular ,BSC Kranj, Σλοβενία

SLIDE 24

No2

Δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση: Ο σχεδιασμός μιας ελκυστικής Εκστρατείας ευαισθητοποίησης για τα οφέλη της κοινής χρήσης και επαναχρησιμοποίησης σε αντίθεση με την συσσώρευση και αποθήκευση μικρών ηλεκτρονικών απορριμμάτων στο σπίτι.

Πώς Ξεπεράστηκαν ??

- “E-transformer 2.0” ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
- Κέντρα Νεότητας, Βιβλιοθήκες Αντικειμένων, Υπηρεσίες Παροχής ΜΟΙΡΑΖΟΜΑΙ
- Γωνιές Ανακύκλωσης και Επαναχρησιμοποίησης ΣΥΛΛΟΓΗ

- Εκστρατείες ‘Service technicians’, δίκτυο επισκευαστών & βίντεο υποστήριξης “Sure it can be done” ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗ
- Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης, Καταστήματα Μεταχειρισμένων ΜΕΤΑΠΩΛΗΣΗ

GP3

Αύξηση ευαισθητοποίησης εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού κρίσιμων πρώτων υλών στη Δανία, Δήμος Frederikshavn, Δανία

SLIDE 25

No1

Πραγματοποιήθηκε καμπάνια ευαισθητοποίησης των πολιτικών, της τοπικής κοινωνίας και των επιχειρήσεων για τη σημασία των κρίσιμων πρώτων υλών στη μετάβαση προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού κρίσιμων και δευτερογενών πρώτων υλών μέσω της ανάλυσης Αλυσίδας Αξίας αυτών με στόχο:

- ❑ Μείωση της εξάρτησης χώρας από προμήθειες εκτός της ΕΕ
- ❑ Ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων στον κλάδο της ανακύκλωσης
- ❑ Διατήρηση υπαρχουσών θέσεων εργασίας και ανάπτυξη νέων στον κλάδο της ανακύκλωσης

Εμπλεκόμενοι Φορείς

- Δήμος Frederikshavn
- Περιφερειακές Αρχές Εξόρυξης
- Τοπικές αρχές

- Κρατικές Αρχές και Εθνικοί Φορείς
- Τοπικοί και εθνικοί φορείς από τον κλάδο της βιομηχανίας

GP3

Αύξηση ευαισθητοποίησης σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού κρίσιμων πρώτων υλών στη Δανία, Δήμος Frederikshavn, Δανία

SLIDE 26

No1

Προκλήσεις:

- Έλλειψη πολιτικών κινήτρων
- Προβληματική πρόσβαση σε δεδομένα αναγκών CRM
- Περιβαλλοντικά θέματα κατά την ανακύκλωση
- Απροσδιόριστο επίπεδο φιλοδοξίας
- Έλλειψη ώριμων επιχειρηματικών μοντέλων ανακύκλωσης
- Έλλειψη συγκεκριμένων ευρωπαϊκών πολιτικών για την ανάκτηση CRM
- Καθυστερήσεις στην επεξεργασία της αίτησης δανείου

Ξεπεράστηκαν:

- Μέσω διαλόγου (πολιτικών & εμπλεκομένων φορέων)
- Ανάδειξη των συνεπειών της έλλειψης προσφοράς κρίσιμων πρώτων υλών για τη βιομηχανία
- Παροχή Συμβουλών για την πιθανή χρηματοδότηση εταιρειών ανακύκλωσης μέσω Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
- Καλύτερες συνθήκες για τη λήψη δανείων

Προτάσεις για Βελτιώσεις Πολιτικής

- Διαφάνεια και εύκολη πρόσβαση του κοινού σε ρυθμιστικές διαδικασίες και αποφάσεις: Όλοι οι πολίτες να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες, προτάσεις έργων, εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ρυθμιστικές άδειες που σχετίζονται με την εξόρυξη και την επεξεργασία πρώτων υλών.
- Έγκαιρη εμπλοκή – συμμετοχή: Για να διευκολυνθεί η ουσιαστική συμμετοχή των ενδιαφερομένων πολιτών/φορέων, προτείνεται η έγκαιρη εμπλοκή τους κατά τα στάδια σχεδιασμού των έργων πρώτων υλών. Διαβουλεύσεις και εκτιμήσεις επιπτώσεων με τις πληγείσες κοινότητες, τις ΜΚΟ και τις τοπικές αρχές πριν από την έναρξη οποιασδήποτε δραστηριότητας εξόρυξης ή επεξεργασίας.
- Υποστήριξη πολιτών/φορέων: Δημιουργία αναλυτικών οδηγιών, εκπαιδευτικών ημερίδων και άλλων εργαλείων (όπως δημόσιες ακροάσεις και φόρουμ) για τη διασφάλιση της πρόσβασης των εμπλεκόμενων φορέων στις απαραίτητες πληροφορίες και τη διευκόλυνση της συμμετοχής του κοινού στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Προτάσεις για Βελτιώσεις Πολιτικής

- Συνεργατική επίλυση συγκρούσεων: Η δημιουργία επίσημων μηχανισμών επίλυσης διαφορών, όπως διαδικασίες διαμεσολάβησης ή διαιτησίας, για την αντιμετώπιση συγκρούσεων που ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ εμπλεκομένων φορέων στον τομέα των πρώτων υλών είναι απαραίτητη
- Ενίσχυση ευαισθητοποίησης: Προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων τοπικών κοινοτήτων για να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με ρυθμιστικές διαδικασίες και μηχανισμούς. Επιπλέον, εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού

Προτάσεις για Βελτιώσεις Πολιτικής

- Διασφάλιση επαρκούς εκπροσώπησης και συμπερίληψης: Προώθηση της διαφορετικότητας και της ένταξης του κοινού κατά την διαδικασία λήψεων αποφάσεων για ισότιμη συμμετοχή ιδιαίτερα για τις περιθωριοποιημένες ή ευάλωτες κοινότητες
- Ενθάρρυνση της συνεργασίας και των συμπράξεων: Προώθηση της συνεργασίας και των εταιρικών σχέσεων μεταξύ του κοινού και των κυβερνητικών φορέων, των εμπλεκόμενων φορέων του κλάδου, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

RAW4RES

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

